

TECHNICKÉ PREDPISY ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA

Miroslav RUSKO

TECHNICAL REGULATIONS FOR ENVIRONMENTAL MANAGEMENT

Motivation - Education - Trust - Environment - Safety 2019

ABSTRAKT

Efektívne používanie technických noriem môže výrazne prispieť ku konkurencieschopnosti slovenských podnikateľov a celého priemyslu a služieb. Zhoda s technickou normou je jedným zo spôsobov, ako je možné stanovené požiadavky splniť, pričom takáto technická norma by mala byť technickým vyjadrením všeobecnej právnej požiadavky, ktorá však môže byť splnená aj inými prostriedkami. Dobrovoľný charakter používania technických noriem tak teda umožňuje prijímať vyspelé technické riešenia bez ohľadu na rozdielnu technickú úroveň účastníkov trhu.

KLÚČOVÉ SLOVÁ: norma, manažérstvo

ABSTRACT

Effective use of technical standards can significantly contribute to the competitiveness of Slovak entrepreneurs and the entire industry and services. Conformity with a technical standard is one of the ways in which the requirements set out can be met, and such a technical standard should be a technical expression of a general legal requirement, that may also be met by other means. Thus, the voluntary nature of the use of technical standards makes it possible to adopt advanced technical solutions irrespective of the different technical level of market participants.

KEY WORDS: standard, management

ÚVOD

Podľa definície ISO/IEC Guide 2: 1996 norma je dokument, vytvorený na základe dohody a schválený uznaným orgánom, ktorý poskytuje na bežné a opakované používanie pravidiel, usmernenia (návody alebo charakteristiky) pre činnosti alebo ich výsledky tak, aby sa dosiahol optimálny stupeň usporiadania v danom kontexte (v danej súvislosti).¹ Efektívne používanie technických noriem môže výrazne prispieť ku konkurencieschopnosti slovenských podnikateľov a celého priemyslu a služieb.

Zhoda s technickou normou je jedným zo spôsobov, ako je možné stanovené požiadavky splniť, pričom takáto technická norma by mala byť technickým vyjadrením všeobecnej právnej požiadavky, ktorá však môže byť splnená aj inými prostriedkami. Dobrovoľný charakter používania technických noriem tak teda umožňuje prijímať vyspelé technické riešenia bez ohľadu na rozdielnu technickú úroveň účastníkov trhu.

Normy sú rôzne podľa charakteru, predmetu a spôsobu šírenia. Normy:

¹ SÚTN. [on-line] Technická norma. - Available on - URL: <https://www.sutn.sk/default.aspx?page=81f79981-12c5-491e-87e3-491c73710141>

- pokrývajú niekoľko disciplín: zaoberajú sa všetkými technickými, ekonomickými a sociálnymi aspektmi činnosti ľudí a pokrývajú všetky základné disciplíny ako sú jazyk, matematika, fyzika apod.;
- sú koherentné a konzistentné: normy sú tvorené technickými komisiami, ktoré sú koordinované špecializovanými orgánmi a zabezpečujú, aby sa prekážky medzi rôznymi oblasťami činností a rôznymi obchodmi prekonali;
- sú výsledkom spolupráce: normy odrážajú výsledky spoločnej práce všetkých zainteresovaných strán a sú potvrdené dohodou tak, aby reprezentovali všetky relevantné záujmy: výrobcov, používateľov, laboratóriá, verejnú správu, spotrebiteľov, atď.;
- sú živým procesom: normy vychádzajú zo skutočných skúseností a vedú k materiálnym výsledkom v praxi (produkty - výrobky a služby, skúšobné postupy, atď.); normy vytvárajú kompromis medzi súčasnou úrovňou a ekonomickými obmedzeniami v danom čase
- sú aktuálne: normy sa pravidelne revidujú alebo ak to diktujú okolnosti, takže sa vyvíjajú spolu s technologickými a sociálnymi procesmi;
- majú postavenie referenčných dokumentov: v obchodných zmluvách a v prípade sporov v súdnych procesoch;
- sú národne aj medzinárodne uznávané: normy sú dokumentom, ktorý je platný - národne, regionálne alebo medzinárodne;
- sú dostupné každému: normy sa môžu študovať alebo kupovať bez obmedzenia.²

Platí všeobecné pravidlo, že normy nie sú záväzné, ale sú používané dobrovoľne. V určitých prípadoch môže byť implementácia povinná (napr. v oblasti bezpečnosti, elektronických inštalácií, v spojitosti s verejným obstarávaním, atď.).

Možno uviesť štyri základné druhy noriem:

- základné normy pokrývajúce terminológiu, metrológiu, konvencie, značky a symboly, apod.;
- skúšobné metódy a normy pre analýzy, pomocou ktorých sa merajú charakteristiky;
- definujúce parametre výrobku (normy na výrobky) alebo normy so špecifikáciami služieb a definovaním najnižších parametrov, ktoré služby musia dosahovať (vhodnosť pri používaní, zdravie, bezpečnosť, ochrana životného prostredia, dokumentácia prikladaná k výrobku, apod.);
- organizačné normy zaoberajúce sa opisom funkcie firmy a jej vzťahov, ako aj modelovanie činností (manažérstvo a zabezpečenie kvality, udržiavanie, hodnotová analýza, logistika, manažérstvo projektov a systémov, manažérstvo výroby (organizácia výroby), atď.).³

Medzinárodná organizácia pre normy ISO zostavila v roku 1991 Strategickú poradnú skupinu pre ochranu životného prostredia /SAGE/. Nadväzne na Podnikateľskú chartu trvale udržateľného rozvoja, vydanú Medzinárodnou obchodnou komorou ICC (1991), a Deklaráciu Konferencie Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji, konanej v Rio de Janeiro v roku 1992, definovala SAGE potreby vývoja štandardizácie v oblasti ochrany životného prostredia. Súbežne vznikali na národných úrovniach, hlavne v Európe, národné normy, z ktorých britská norma BS 7750: 1992 sa postupne stala základom pre certifikáciu EMS v mnohých štátoch Európy.

V rokoch 1993/94 bola vytvorená samostatná technická komisia ISO/TC 207 pre environmentálne manažérstvo, ktorej úlohou je postupné riešenie a vydávanie medzinárodných technických noriem životného prostredia do noriem radu ISO 14000 pod skupinovým názvom Environmentálne manažérstvo.⁴ V decembri 1996 bola ustanovená pri Slovenskom ústave technickej

² SÚTN. [on-line] Obsah normy. - Available on - URL: <https://www.sutn.sk/default.aspx?page=81f79981-12c5-491e-87e3-491c73710141>

³ SÚTN. [on-line] Druhy noriem. - Available on - URL: <https://www.sutn.sk/default.aspx?page=81f79981-12c5-491e-87e3-491c73710141>

⁴ Systém environmentálneho manažérstva (EMS). - [on-line] Available on - URL: <http://old.sazp.sk/public/index/go.php?id=1723>

normalizácie (SÚTN) technická normalizačná komisia TK č. 72 s názvom Environmentálne manažérstvo. V priebehu roku 1997 bolo riešených prvých päť noriem radu ISO 14000. Po konečnom schválení Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo, ktoré sa uskutočnilo začiatkom roku 1998, boli zaradené do sústavy STN. V súčasnosti sú z oblasti environmentálneho manažérstva spracované a začlenené do našej sústavy viaceré technické normy.

Keď si chceme overiť či daná norma STN je platná, resp. ak chceme získať aj ďalšie informácie o nej, ako napríklad: zmeny normy, cenu tlačenej formy, číslo Vestníka ÚNMS SR v ktorom bola norma zverejnená, poprípade či bola vyhlásená za harmonizovanú a v ktorom Vestníku ÚNMS SR a pod., tak je potrebné ísť na stránku :

<http://www.sutn.sk/eshop/public/search.aspx>

a vyplniť požadované údaje. Následne sa ukáže aktuálny stav, t.j. či je norma platná, resp. zrušená.

Normy radu STN EN ISO 14000 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo

STN EN ISO 14001: 2016

- Slovenský názov: Systémy manažérstva environmentu. Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001: 2015)
- Anglický názov: Environmental management systems. Requirements with guidance for use
- Dátum vydania: 1. 4. 2016
- Triediaci znak: 83 9001
- Nahradená norma: STN EN ISO 14001: 2005-06 (83 9001)
- Predmet normy: norma špecifikuje požiadavky na systém manažérstva environmentu, ktorý organizácia môže použiť na zlepšenie svojho environmentálneho správania. Táto medzinárodná norma je určená na použitie organizáciou, ktorá sa usiluje manažovať svoje environmentálne zodpovednosti systematickým spôsobom, ktorý prispieva k environmentálnemu pilieru udržateľnosti. Norma pomáha organizácii dosahovať zamýšľané výstupy svojho systému manažérstva environmentu, ktoré poskytujú hodnotu pre životné prostredie, samotnú organizáciu a zainteresované strany. V súlade s environmentálnou politikou organizácie, zamýšľané výstupy systému manažérstva environmentu zahŕňajú: zlepšovanie environmentálneho správania; plnenie záväzných požiadaviek; dosahovanie environmentálnych cieľov. Norma je použiteľná v akejkolvek organizácii, bez ohľadu na veľkosť, typ a charakter. Uplatňuje sa na environmentálne aspekty jej činností, produktov a služieb, ktoré organizácia určí.

STN EN ISO 14004: 2017

- Slovenský názov: Systémy manažérstva environmentu. Všeobecné pokyny na implementáciu (ISO 14004: 2016)
- Anglický názov: Environmental management systems. General Guidelines on implementation
- Dátum vydania: 1. 4. 2017
- Triediaci znak: 83 9001
- Nahradená norma: STN EN ISO 14004: 2016-07 (83 9004)
- Predmet normy: norma poskytuje organizácii pokyny na vytvorenie, implementovanie, udržiavanie a zlepšovanie robustného, dôveryhodného a spoľahlivého systému manažérstva environmentu. Tieto pokyny sú určené organizácii za predpokladu, že sa usiluje manažovať svoje environmentálne zodpovednosti systematickým spôsobom, ktorý prispieva k environmentálnemu pilieru vo vzťahu k udržateľnosti. Norma pomáha organizácii dosahovať zamýšľané výstupy svojho systému manažérstva environmentu, ktoré poskytujú hodnotu životnému prostrediu, samotnej organizácii i zainteresovaným stranám. Zamýšľané výstupy systému manažérstva environmentu v súlade s environmentálnou politikou organizácie zahŕňajú: zlepšovanie environmentálneho správania; plnenie záväzných požiadaviek; dosahovanie environmentálnych

cieľov.

Normy radu STN EN ISO 14010 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo

STN EN ISO 14010: 1998 [Poznámka: **norma zrušená**]

- Slovenský názov: Pokyny na environmentálny audit. Všeobecné zásady (ISO 14010: 1996)
- Anglický názov: Guidelines for environmental auditing. General principles
- Dátum vydania: 1. 5. 1998
- Dátum zrušenia: 1. 4. 2003
- Triediaci znak: 83 9010
- Nahradzujúca norma: STN EN ISO 19011: 2003-04 (01 0330)
- Predmet normy: norma obsahovala všeobecné zásady environmentálneho auditu, ktoré boli vhodné pre všetky typy environmentálnych auditov.

STN EN ISO 14011: 1998 [Poznámka: **norma zrušená**]

- Slovenský názov: Pokyny na environmentálny audit. Postupy auditu. Audit systémov environmentálneho manažérstva (ISO 14011: 1996)
- Anglický názov: Guidelines for environmental auditing. Audit procedures. Auditing of environmental management systems
- Dátum vydania: 1. 5. 1998
- Dátum zrušenia: 1. 4. 2003
- Triediaci znak: 83 9011
- Nahradzujúca norma: STN EN ISO 19011: 2003-04 (01 0330)
- Predmet normy: norma stanovovala postupy auditu, ktoré umožňovali plánovanie a vykonávanie auditu EMS tak, aby sa určila zhoda s kritériami auditu EMS.

STN EN ISO 14012: 1998 [Poznámka: **norma zrušená**]

- Slovenský názov: Pokyny na environmentálny audit. Kvalifikačné kritériá na environmentálnych audítorov (ISO 14012: 1996)
- Anglický názov: Guidelines for environmental auditing. Qualification criteria for environmental auditors
- Dátum vydania: 1. 5. 1998
- Dátum zrušenia: 1. 4. 2003
- Triediaci znak: 839012
- Nahradzujúca norma: STN EN ISO 19011: 2003-04 (01 0330)
- Predmet normy: norma obsahovala zásady kvalifikačných kritérií na environmentálnych audítorov a vedúcich audítorov.

STN EN ISO 14015: 2003

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Environmentálne posudzovanie miest a organizácií (EASO) (ISO 14015: 2001)
- Anglický názov: Environmental management. Environmental assessment of sites and organizations (EASO)
- Pôvodné označenie: do 1.11.2010 STN ISO 14015
- Dátum vydania: 1. 5. 2003
- Triediaci znak: 83 9015
- Predmet normy: norma poskytuje pokyny na vykonávanie EASO systematickým procesom identifikácie environmentálnych aspektov.

Normy radu STN EN ISO 14020 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo**STN EN ISO 14020: 2003**

- Slovenský názov: Environmentálne značky a vyhlásenia. Všeobecné zásady (ISO 14020: 2000)
- Anglický názov: Environmental labels and declarations. General principles (ISO 14020: 2000)
- Dátum vydania: 1. 8. 2003
- Nahradená norma: STN ISO 14020: 1999-08 (83 9020)
- Triediaci znak: 83 9020
- Nahradená norma: STN ISO 14020: 1999-08 (83 9020)
- Predmet normy: norma určuje zásady tvorby a používania environmentálnych značiek a vyhlásení.

STN EN ISO 14021: 2017

- Slovenský názov: Environmentálne značky a vyhlásenia. Vlastné vyhlásenie tvrdení o environmentálnych vlastnostiach (Environmentálne označovanie typu II) (ISO 14021: 2016)
- Anglický názov: Environmental labels and declarations. Self declared environmental claims (Type II environmental labelling)
- Dátum vydania: 1. 4. 2017
- Triediaci znak: 83 9021
- Nahradená norma: STN EN ISO 14021: 2016-10 (83 9021)
- Predmet normy: norma určuje požiadavky na vlastné vyhlásenia tvrdení o environmentálnych vlastnostiach vrátane nápisov, symbolov a grafík týkajúcich sa dotknutých produktov. Ďalej definuje vybrané termíny, bežne používané pri tvrdeniach o environmentálnych vlastnostiach a bližšie určuje ich používanie. Táto medzinárodná norma opisuje aj všeobecnú metodiku hodnotenia a overovania vlastných vyhlásení tvrdení o environmentálnych vlastnostiach a špecifické metódy hodnotenia a overovania vybraných tvrdení uvedených v tejto medzinárodnej norme. Táto medzinárodná norma nezamedzuje, nenahrádza ani nijakým iným spôsobom nemení environmentálne informácie, tvrdenia alebo označovanie požadované na základe právnych predpisov alebo akékoľvek iné použiteľné právne požiadavky.

STN EN ISO 14024: 2019

- Slovenský názov: Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne označovanie typu I. Zásady a postupy (ISO 14024: 2018)
- Anglický názov: Environmental labels and declarations. Type I environmental labelling. Principles and procedures
- Dátum vydania: 1. 3.2019
- Triediaci znak: 83 9024
- Predmet normy: norma stanovuje zásady a postupy na tvorbu programov environmentálneho označovania typu I vrátane výberu výrobných skupín.

STN EN ISO 14025/Z1/Oa

- Slovenský názov: Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne vyhlásenia typu III. Zásady a postupy (ISO 14025 : 2006)
- Anglický názov: Environmental labels and declarations. Type III environmental declarations. Principles and procedures
- Dátum vydania: 1. 9. 2013
- Triediaci znak: 83 9025
- Predmet normy: norma stanovuje zásady a špecifikuje postupy tvorby programov environmentálnych vyhlásení typu III a tvorby environmentálnych vyhlásení typu III.

Normy radu STN EN ISO 14030 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo**STN EN ISO 14031: 2014**

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Hodnotenie environmentálneho správania. Pokyny (ISO 14031: 2013)
- Anglický názov: Environmental management. Environmental performance evaluation. Guidelines
- Dátum vydania: 1. 5. 2014
- Triediaci znak: 83 9031
- Nahradená norma: STN EN ISO 14031:2002-11 (83 9031)
- Predmet normy: norma obsahuje pokyny na dizajn a použitie hodnotenia environmentálneho správania organizácie (EPE). Je použiteľná pre všetky organizácie bez ohľadu na ich typ, veľkosť, umiestnenie a zložitosť. Táto medzinárodná norma nestanovuje úrovne environmentálneho správania. Pokyny v tejto medzinárodnej norme sa môžu použiť ako podpora vlastného prístupu organizácie na EPE vrátane jej záväzkov na dodržiavanie právnych a iných požiadaviek, prevenciu znečisťovania a sústavné zlepšovanie.

TNI ISO/TR 14032: 2004

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Príklady hodnotenia environmentálneho správania (EPE)
- Anglický názov: Environmental management. Examples of environmental performance evaluation (EPE)
- Dátum vydania: 1. 1. 2004
- Triediaci znak: 83 9032
- Pôvodné označenie: do 1.9.2005 - STN ISO/TR 14032
- Predmet normy: technická správa uvádza príklady EPE, ktoré predstavujú rad použití od jednoduchých k zložitým.

Normy radu STN EN ISO 14040 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo**STN EN ISO 14040: 2007**

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Princípy a štruktúra (ISO 14040: 2006)
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment - Principles and framework (ISO 14040: 2006)
- Dátum vydania: 1. 8. 2007
- Triediaci znak: 83 9040
- Nahradená norma: STN EN ISO 14040: 2007-02 (83 9040)
- Predmet normy: norma pokrýva štúdie posudzovania životného cyklu (štúdie LCA) a štúdie inventarizačnej analýzy životného cyklu (štúdie LCI). Neopisuje techniku LCA podrobne ani nešpecifikuje metodiky pre jednotlivé fázy LCA.

STN EN ISO 14041: 1999**[Poznámka: norma zrušená]**

- Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Definovanie cieľa a predmetu a inventarizačná analýza (ISO 14041: 1998)
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment. Goal and scope definition and inventory analysis

- Dátum vydania: 12. 10. 1999
- Dátum zrušenia: 1. 2. 2007
- Triediaci znak: 83 9041
- Poznámka: pôvodne bola plánovaná revízia na rok 2007– STN EN ISO 14041: 1999]
- Nahradzujúce normy: STN EN ISO 14040: 2007-02 (83 9040), STN EN ISO 14044: 2007-02 (83 9044)
- Predmet normy: norma na doplnenie ISO 14040 špecifikovala požiadavky a postupy nevyhnutné na zostavenie a prípravu definovania cieľa a predmetu posudzovania životného cyklu.

STN EN ISO 14042: 2001 [Poznámka: **norma zrušená**]

- Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Posudzovanie vplyvov životného cyklu (ISO 14042: 2000)
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment. Life cycle impact assessment
- Dátum vydania: 1. 8. 2001
- Dátum zrušenia: 1. 2. 2007
- Triediaci znak: 83 9042
- Poznámka: pôvodne bola plánovaná revízia na rok 2007 – STN EN ISO 14042: 2001]
- Nahradzujúce normy: STN EN ISO 14040: 2007-02 (83 9040), STN EN ISO 14044: 2007-02 (83 9044)
- Predmet normy: norma opisovala a dávala pokyny na všeobecnú štruktúru posudzovania vplyvov životného cyklu.

STN EN ISO 14043: 2001 [Poznámka: **norma zrušená**]

- Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Interpretácia životného cyklu. (ISO 14043: 2000)
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment. Life cycle interpretation
- Dátum vydania: 1. 8. 2001
- Dátum zrušenia: 1. 2. 2007
- Triediaci znak: 83 9043
- Poznámka: pôvodne bola plánovaná revízia na rok 2007
- Nahradzujúce normy: STN EN ISO 14040: 2007-02 (83 9040), STN EN ISO 14044: 2007-02 (83 9044)
- Predmet normy: norma opisovala a dávala pokyny na všeobecnú štruktúru posudzovania vplyvov životného cyklu.

STN EN ISO 14044: 2007

Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Požiadavky a pokyny (ISO 14044: 2006)

- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment - Requirements and guidelines (ISO 14044: 2006)
- Dátum vydania: 1. 8. 2007
- Triediaci znak: 83 9044
- Nahradené normy: STN EN ISO 14044: 2007-02 (83 9044), resp. STN EN ISO 14044: 2007-08 (83 9044)
- Predmet normy: norma pokrýva štúdie posudzovania životného cyklu (štúdie LCA) a štúdie inventarizačnej analýzy životného cyklu (štúdie LCI).

STN EN ISO 14045: 2013

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie environmentálnej výkonnosti systémov produktu. Princípy, požiadavky a pokyny (ISO 14045: 2012)
- Anglický názov: Environmental management. Eco-efficiency assessment of product systems. Principles, requirements and guidelines

- Dátum vydania: 1. 12. 2013
- Triediaci znak: 83 9045
- Nahradené normy: STN EN ISO 14045: 2012-10 (83 9045)
- Predmet normy: norma opisuje princípy, požiadavky a pokyny na posudzovanie environmentálnej výkonnosti systémov, zahŕňajúc a)definovanie cieľa a rozsahu posudzovania environmentálnej výkonnosti; b)environmentálne posudzovanie; c)posudzovanie hodnoty systému produktu; d)kvantifikáciu environmentálnej výkonnosti; e)interpretáciu (vrátane zabezpečovania kvality); f)podávanie správ; g)kritické preskúmanie posudzovania environmentálnej výkonnosti. Požiadavky, odporúčania a pokyny na špecifický výber oblastí vplyvu na životné prostredie a hodnoty nie sú zahrnuté. O plánovanom využívaní posudzovania environmentálnej výkonnosti sa uvažuje v priebehu fázy definovania cieľa a rozsahu, ale aktuálne využívanie výsledkov je mimo rozsahu tejto medzinárodnej normy.

STN EN ISO 14046: 2018

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Vodná stopa. Princípy, požiadavky a usmernenia (ISO 14046: 2014)
- Anglický názov: Environmental management - Water footprint - Principles, requirements and guidelines (ISO 14046: 2014)
- Dátum vydania: 1. 7. 2016
- Triediaci znak: 83 9046

STN P ISO/TS 14048: 2004

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Formát dokumentácie údajov
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment. Data documentation format
- Pôvodné označenie: Do 1.9.2005 STN ISO/TS 14048
- Dátum vydania: 1. 4. 2004
- Triediaci znak: 83 9048
- Predmet normy: technická špecifikácia poskytuje požiadavky a štruktúru formátu dokumentácie údajov.

TNI ISO/TR 14049: 2001

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Príklady používania ISO 14041 pri definovaní cieľa a predmetu a inventarizačnej analýze
- Anglický názov: Environmental management. Life cycle assessment. Examples of application of ISO 14041 to goal and scope definition and inventory analysis
- Pôvodné označenie: Do 1.9.2005 STN ISO/TR 14049
- Dátum vydania: 1. 9. 2001
- Triediaci znak: 83 9049
- Predmet normy: technická správa poskytuje príklady techník vypracovania inventarizačnej analýzy životného cyklu (LCI) ako spôsob splnenia určitých ustanovení ISO 14041

Normy radu STN EN ISO 14050 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo

STN EN ISO 14050: 2010

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Slovník (ISO 14050: 2009)
- Anglický názov: Environmental management.Vocabulary
- Pôvodné označenie: Do 1.11.2010 STN ISO 14050
- Dátum vydania: 1. 2. 2010

- Triediaci znak: 83 9050
- Nahradené normy: STN ISO 14050: 2004-07 (83 9050)
- Predmet normy: norma definuje termíny označujúce základné pojmy súvisiace s environmentálnym manažérstvom, uvedené vo vydaných medzinárodných normách ISO radu 14000.

Normy radu STN EN ISO 14060 – kompetencia TK 72 Environmentálne manažérstvo

TNI ISO/TR 14062: 2004

- Slovenský názov: Environmentálne manažérstvo. Integrovanie environmentálnych aspektov do návrhu a vývoja výrobku
- Anglický názov: Environmental management. Integrating environmental aspects into product design and development
- Pôvodné označenie: do 1.9.2005 STN ISO/TR 14062
- Dátum vydania: 1. 6. 2004
- Triediaci znak: 83 9062
- Predmet normy: technická správa opisuje pojmy a súčasné postupy pri integrovaní environmentálnych aspektov do návrhu a vývoja výrobkov.

STN EN ISO 14064-1

- Slovenský názov: Skleníkové plyny. Časť 1: Pokyny na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni organizácie (ISO 14064-1: 2018)
- Anglický názov: Greenhouse gases. Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals
- Pôvodné označenie: Do 1. 6. 2012 STN ISO 14064-1
- Dátum vydania: 1. 7. 2019
- Triediaci znak: 83 9064
- Predmet normy: táto časť ISO 14064 špecifikuje zásady a požiadavky na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni organizácie.

STN EN ISO 14064-2 [Poznámka: norma zrušená]

- Slovenský názov: Skleníkové plyny. Časť 2: Pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie zníženia emisií alebo zvýšenia odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni projektu (ISO 14064-2: 2006)
- Anglický názov: Greenhouse gases. Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements
- Pôvodné označenie: Do 1. 6. 2012 STN ISO 14064-2
- Dátum vydania: 1. 4. 2007
- Triediaci znak: 83 9064
- Predmet normy: táto časť ISO 14064 špecifikuje zásady a požiadavky a uvádza pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie činností, ktorých cieľom je zníženie emisií alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov, a na podávanie správ o týchto činnostiach na úrovni projektu.

Nahradzujúca norma: STN EN ISO 14064-2: 2019-11 (83 9064)

- Dátum vydania: 1.11. 2019

STN EN ISO 14064-3

- Slovenský názov: Skleníkové plyny. Časť 3: Pokyny na validáciu a overovanie výrokov o skleníkových plynov (ISO 14064-3: 2019)

- Anglický názov: Greenhouse gases. Part 3: Specification with guidance for the validation and verification of greenhouse gas assertions
- Pôvodné označenie: Do 1. 6. 2012 STN ISO 14064-3
- Dátum vydania: 1. 11. 2019
- Triediaci znak: 83 9064
- Predmet normy: táto časť ISO 14064 špecifikuje zásady a požiadavky a poskytuje pokyny pre subjekty vykonávajúce alebo riadiace validáciu a/alebo overovanie výrokov o skleníkových plynoch.

STN EN ISO 14065

- Slovenský názov: Skleníkové plyny. Požiadavky na validačné a overovacie orgány na účely ich akreditácie alebo iných foriem uznávania (ISO 14065: 2013)
- Anglický názov: Greenhouse gases. Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms of recognition
- Dátum vydania: 1. 11. 2013
- Triediaci znak: 83 9065
- Nahradené normy: STN EN ISO 14065: 2008-03 (83 9065)
- Predmet normy: norma špecifikuje zásady a požiadavky na orgány vykonávajúce validáciu alebo overovanie výrokov o skleníkových plynoch. Táto medzinárodná norma je neutrálna vzhľadom na programy týkajúce sa skleníkových plynov. Ak sa takýto program použije, požiadavky tohto programu dopĺňajú požiadavky tejto medzinárodnej normy.

Normy súvisiace s problematikou environmentálneho manažérstva

STN EN ISO/IEC 17021-1: 2018

- Slovenský názov: Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva. Časť 1: Požiadavky (ISO/IEC 17021-1:2015)
- Anglický názov: Conformity assessment - Requirements for bodies providing audit and certification of management systems - Part 1: Requirements (ISO/IEC 17021-1:2015)
- Dátum vydania: 1. 4. 2018
- Triediaci znak: 01 5257
- Nahradené normy: STN EN ISO/IEC 17021: 2011-09 (01 5257), STN EN ISO/IEC 17021: 2007-04 (01 5257)
- Predmet normy: norma obsahuje zásady a požiadavky súvisiace s kompetentnosťou, konzistenciou a nestrannosťou auditu a certifikácie systémov manažérstva všetkých typov (napr. systémov manažérstva kvality alebo systémov environmentálneho manažérstva) a s orgánmi vykonávajúcimi tieto činnosti.

STN EN ISO 19011: 2012

[Poznámka: **norma zrušená**]

- Slovenský názov: Návod na auditovanie systémov manažérstva (ISO 19011: 2011)
- Anglický názov: Guidelines for auditing management systems (ISO 19011:2011)
- Dátum vydania: 1. 5. 2012
- Triediaci znak: 01 0330
- Nahradené normy: STN EN ISO 19011: 2003-04 (01 0330)
- Predmet normy: norma poskytuje návod na auditovanie systémov manažérstva vrátane zásad auditovania, manažérstva programu auditu a vykonávania auditov systému manažérstva a tiež návod na hodnotenie kompetentnosti jednotlivcov zapojených do procesu auditu vrátane osoby, ktorá manažuje program auditu, auditorov a auditorské tímy.
- Dátum zrušenia: 1. 1. 2019

Nahradzujúca norma: STN EN ISO 19011: 2019-01 (01 0330)

- Dátum vydania normy: 1.6.2019

STN 83 9060: 2010

- Slovenský názov: Návod ako venovať pozornosť environmentálnym záležitostiam v normách na produkty
- Anglický názov: Guide for addressing environmental issues in product standards
- Dátum vydania: 1. 5. 2010
- Triediaci znak: 83 9060
- Nahradené normy: STN 83 9060:2000-10
- Predmet normy: návod poskytuje vysvetlenie, ako venovať pozornosť environmentálnym záležitostiam v normách na produkty. Je určený predovšetkým pre spracovateľov noriem na produkty

V Trnave 1. decembra 2019

ADRESA AUTORA

doc. RNDr. Miroslav RUSKO, PhD.

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta Trnava, Ústav integrovanej bezpečnosti, Botanická 49, 917 01 Trnava, Slovenská republika
e-mail: mirorusko@centrum.sk

RECENZIA TEXTOV V ZBORNÍKU

Recenzované dvomi recenzentmi, členmi vedeckej rady konferencie. Za textovú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedajú autori.

REVIEW TEXT IN THE CONFERENCE PROCEEDINGS

Contributions published in proceedings were reviewed by two members of scientific committee of the conference. For text editing and linguistic contribution corresponding authors.